

TÍÐINDI

festar, og hjartastartarin er settur til, fer startarin í holt við at analysera, og tað ger hann eitt lítið bil.

Kirstin G. Olsen vísir á, at tá hjartastartarin er liðugur við sína greining, biðir hann um stoyt.

- Hann gevur fyrst ein stoyt. Síðan fer hann aftur at greina, og er hjartað komið í gongd við fyrsta stoyti, biðir hjartastartarin ikki um ein stoyt aftrat.

Men, hvussu upplivdi so kvinnan, sum fyrst hevði givið lívbjargandi fyrstuhjálp og síðan syrgdi fyri, at lívleysi maðurin fekk stoyt, hesa hending á kaiuni í Saltangará?

- Tað var ein ógvuliga stór og sterk løta, tá eg kundi staðfesta, at maðurin eftir fyrsta stoyt stillisluga byrjaði at anda aftur. Í fyrstanin var andadrátturin tungur - júst, sum í svøvni - men sum løtan leið, gjørdist andadrátturin meira javnur og støðugur.

Kirstin G. Olsen sigur, at tað var ein heilt fantastisk kensla, tá hon sá, hvussu holdið á manninum byrjaði at skifta lit - frá, at John Ellefsen var kolbláur, til hann fekk vanligt dæmið og húðarlit aftur.

- Tað er trupult at siga frá teirri kenslu, tú situr við, tá tú sært, at tú kanska hevur bjargað einum mannalívi, sigur hon.

Ein serlig síðulega

Tá tú hevur givið lívbjargandi fyrstuhjálp, og hjartastartarin hevur sett hjartað í gongd aftur, er umráðandi, at viðkomandi, sum hevur verið fyri hjartasteðgi, verður lagdur í eina serliga síðulega.

- Persónurin er framvegis í óviti, og tað er umráðandi, at hann fær luft og ikki kvælist, um hann eitt nú skuldi spýð. Elektrodurnar verða eisini sitandi á likaminum, til sjúkrabilur og portørar koma, um tað skuldi hent, at hjartað steðgar aftur.

Kirstin G. Olsen vísir á, at tá læknin kom á staðið, hevði John Ellefsen støðugan andadrátt, og tá var tað ringasta yvirstaðið. Hon sigur, at tað var fantastiskt at hoyra læknin siga, at "... her er alt gjørt, sum tað skal..."

- Meðan hann lá har á kaiuni og var komin aftur til lívs, lögdu vit onkur klæði oman

yvir og undir høvdið á manninum. Eftir umleið 15-20 minuttum var eisini sjúkrabilurin á staðnum, og tá tóku portørarnir yvir, sigur hon.

Vaknaði um kvøldið

John Ellefsen visti nú einki til sín aftur fyrr enn um 19-20-tíðina hetta kvøldið.

- Tað fyrsta, eg minnst, var, at kona mín og dóttirin sótu hjá mær á intensivari deild á Landsjúkrahúsinum. Í fyrstani sansaði eg einki um leiðningar, men spurdi bara, hvar eg var, og hví eg var her. Tá søgdu tey mær, hvat var hent.

Hann sigur, at kona og dóttir høvdu verið á Landsjúkrahúsinum fyrr um dagin, men tá søgdu heilsustarvsfólkini, at tey bara kundu fara heim aftur at bíða, til hann vaknaði.

- So, kundu tey ringja av Landssjúkrahúsinum, sigur hann.

Á Landssjúkrahúsinum spurdu tey John Ellefsen, um hann var svangur. Tað var hann, og tey komu við bæði breyði og drekka.

- Eg minnst eisini, at dóttir mín bað meg lyfta høgna arm og síðan vinstra bein. Eg aktaði so nøkulunda. Men, konan og dóttirin hava seinni fortalt mær, at eg hetta kvøldið tók upp í saman, og eitt nú spurdi eg fleiri ferðir, hvat klokkan var. Annars var eg rímliga væl fyri, og eg kendi meg væl, men eg gramdi meg um, at eg ikki hevði verið í Vágum og heintað klæðir til Reyða Kross, sigur hann brosand.

Allar tímarnar frá tí, at hann fekk hjartatilburðin stutt eftir klokkan 13, til hann vaknaði aftur um kvøldið, visti hann slett ikki til sín.

- So, um illa vildi til, og eg ikki var komin aftur til lívs, hevði hetta í øllum førum verið ein góður deyði. Men, av tí, at eg fekk so skjóta og góða viðgerð og alla hugsandi hjálpu, fekk eg einki mein av álvarsliga tilburðinum, og tað beri eg ikki minst Kirstini G. Olsen - og øllum teimum, sum hjálptu mær í teirri støðu eg var í - eina óendaliga stóra tøkki fyri, sigur John Ellefsen.

Til Danmarkar

Tað tók sína tíð, áðrenn John Ellefsen var leysur av sjúkrahúsverkinum

Tann stóra løtan hjá Kirstini G. Olsen var, tá John Ellefsen sjálvur ringdi til hennara tveir dagar eftir hjartasteðgin og takkaði henni fyri lívið. - Hetta var barasta so fantastiskt, sigur Kirstin G. Olsen

eftir álvarsliga tilburðin í Saltangará fyri tveimum árum síðan.

- Eg slapp ikki heim aftur av Landssjúkrahúsinum, áðrenn eg umleið eina viku seinni fór niður á Ríkissjúkrahúsið, har eg fekk ein sonevndan ICD'ara, sum er ein pace-makeri og hjartastartari. Hesin er settur inn í bringuna vinstru megin, og síðan eru elektrodur ferdar um æðrarnar og inni í hjartað. Eg haldi, at talan er um tveir leiðningar. Við síðuna av seingini heima við hús stendur ein sendari, sum hvørt samdøgur sendir dátur niður á Ríkissjúkrahúsið, soleiðis at tey kunnu fylgja við, um alt koyrir, sum tað skal. Um einki hendur, hoyri eg einki, men eg skal til eftirlit í Føroyum einaferð um árið.

Tvær sjúkrasystrar vóru við John Ellefsen úr Føroyum til Danmarkar við flogfari, og tær høvdu tól við sær og soleiðis eisini eftirlit við, at alt var í lagi hjá honum á ferðini.

John Ellefsen vísir á, at skuldi tað hent seg, at hann fær hjartasteðg aftur, slær hjartastartarin til, og læknarnir siga, at stoyturin er líka so kraftmikil, sum eitt hestaspark.

- Men, skuldi tað vanlukkuliga hent, eri eg uttan vit í einari slíkari løtu, so eg hevði ikki merkt harða stoytin

kortini. Soleiðis, sum eg havi skilt, kann ein slíkur startari geva fleiri stoytir, um hjartað ikki kemur í gongd aftur í fyrstu royndunum. Hjartastartarin ger sitt arbeiði, so leingi streymur er, leggur hann aftrat.

John Ellefsen sigur, at skurðviðgerðin á Ríkissjúkrahúsinum varð framd, meðan hann var lokaldoyvdur.

- Eg hevði fepur, tá eg kom til Danmarkar, og tí kundi skurðviðgerðin ikki fremjast fyrr enn nakrar dagar seinni. Men, tá eg hevði fingið ísett ICD'aran, slapp eg heim beinanvegin, leggur hann aftrat.

Alt gingið væl

Tað hevur gingið væl hjá John Ellefsen allan vegin ígjønum, og hann rósar bæði teimum, sum hjálptu honum í Saltangará feigdardagin, ambulansufólkunum og heilsustarvsfólkunum bæði á Landssjúkrahúsinum og Ríkissjúkrahúsinum.

- Eg havi ómetaliga nógv at takka teimum øllum fyri. Longu dagin eftir, at eg vaknaði á Landssjúkrahúsinum um kvøldið, føldi eg meg væl, men eg kendi meg kanska eitt sindur troyttan.

John Ellefsen sigur, at hann hevur havt tað so mikið gott hesi bæði árin, síðan tilburðin, at hann hevur ikki hugsað stór-

vegis um tað, sum hendi - annað enn, at hann er ógvuliga takksamur.

- Læknarnir hava sagt við meg, at eg skal gera júst tað, eg gjørdi frammanundan og gjarna meira, um eg havi hug til og megni tað. Men, man er jú ikki ungur longur. Hinvegin havi eg tað ógvuliga gott og føli meg í allar mátar væl.

Tvey ár, áðrenn hann small um í Saltangará, fekk John Ellefsen eina by-pass skurðviðgerð, har nakrar æðrar til hjartað vórðu skiftar.

- Eg havi spurt læknarnar, hvør orsøkin kann vera til, at eg fekk hjartasteðg henda dagin, men tað duga teir ikki at siga. Teir hava víst á, at talan kann vera um ættarbreðgi, tá pápi mín doyði av hjartatilburði sum 57 ára gamal.

John Ellefsen hevur alt lívið verið rímliga aktivur. Honum dámar at ganga, og hann spælir badminton eina ferð um vikuna. Tað hevur hann gjørt í mong ár.

- Kona mín er úr Dali, og har hava vit eini summarhús og nakað av jørð. Sjálvur eri eg hálvur miðvingur, og í Miðvági hava vit eina trøð við út-húsi, her vit eitt nú plaga at velta epli, sigur hann.

John Ellefsen arbeiddi í bilvinnuni alt lívið. Sum bilmekanikari var hann í starvi hjá Wenzel í 17 ár, harav fleiri ár sum

verkførari. Síðan fór hann at arbeiða hjá Tryggingarfelagnum Føroyar sum bilsýnsmaður, og her var hann í 33 ár, har hann eisini í fleiri ár hevði ábyrgdina av teimum, sum sýnaðu bilar fyri tryggingina.

- Lívið sum pensjónistur er ikki so galið, og eg haldi ikki, at kona mín og eg keða okkum, sigur hann.

Tá John ringdi

Men, hvussu gekk tað so hjá Kirstini G. Olsen eftir hendingina henda januardag í Saltangará, tá hon bæði hevði givið lívbjargandi fyrstuhjálp og sett hjartastartara til lívleysa mannin, hon tá ikki kendi?

- Tá eg hevði verið inni á gólvinum hjá Bláa Krossi aftur og hevði fortalt teimum, hvat var hent, fór eg niðan á vegin og setti meg í bilin hjá mær. Tá føldi eg, at eg ristist sum eitt bókablað. Eg sat bara har, og alt stóð stilt í høvðinum á mær. Fólk koyrdu aftur og fram í bili, og fólk tórnaðu runt eftir vegnum. Hetta var ein løgin kensla. Eg ringdi til mannin, og síðan fóru vit til verforeldur míni og fingi okkum kaku, sum eg hevði bakað.

Kirstin G. Olsen sigur, at tankarnir vóru hjá manninum, sum hon hevði roynt at hjálpt aftur til lívs.

- Hevði eg nú gjørt alt tað, eg skuldi. Hevði eg gjørt alt rætt og fór hetta at røkka á mál, soleiðis at maðurin yvirlivdi og ikki hevði fingið mein. Eg hungraði eftir at frætta. Men, tað var ikki fyrr enn tíðliga morgunin eftir, at Dakku (Petur Jákup Petersen) ringdi. Tá hevði Kristianna Johannesen verið og vitjað John Ellefsen kvøldið fyri. Hann hevði tað gott og hevði longu sama kvøld, sum hann kom á Landssjúkrahúsið, sitið uppi og etið.

Tann stóra løtan hjá Kirstini G. Olsen var, tá John Ellefsen sjálvur ringdi til hennara tveir dagar eftir hendingina.

- Hann ringdi og segði, hvør hann var. Maðurin, sum var púasta róligur og klárur, ringdi fyri at takka mær fyri tað, eg hevði gjørt. Hetta var barasta so fantastiskt, tí hann virkaði ikki petti veikur, og eg gjørdist ovurfegin, sigur Kirstin G. Olsen.